

[Larsen (Bjerre).]

Selskaber og Garant for mange, der har stiftet Laan i Nationalbanken."

Lovforslaget tager altsaa kort og godt Sigte paa at lade den Restgæld, der er til Stede, fordele paa Ejendommen efter de samme Bestemmelser, som er gældende efter Loven af 1. Juni 1929, hvilket maa anses for at være meget formaalstjenligt, saaledes at hver enkelt Ejendom faar den paahvilende Andel i Udgifterne ved Merglingsarbejdet paalignet, og Restgælden af samme samt den hver enkelt Ejendom paahvilende Andel i de Beløb, der inden denne Lovs Forelæggelse er gaaet tabt, bliver opnoteret og gjort til Genstand for Behandling ved Opgørelsen.

Restgælden beregnes saaledes, at Bidrag, som i Kraft af det mellem Andelsselskabets Medlemmer bestaaende solidariske Ansvar alt er betalt af andre end Ejeren, kommer Ejendommen til gode.

Saaftremt et Mergelselskab ønsker at anvende Loven, skal der til Sogneraadet fremsendes en Fortegnelse over de i Sognet beliggende Ejendomme, hvis Ejere er Medlemmer af Selskabet, med den fornødne Opgørelse over Medlemmernes Forhold. Denne Fortegnelse fremlægges af Sogneraadet til offentligt Eftersyn i 4 Uger, og efter Fristens Udløb vil der blive afholdt Møde, hvor eventuelle Indsigelser kan fremsættes. Er der Uoverensstemmelser til Stede, skal Sogneraadet søge at mægle Parterne imellem.

Som Forholdene i det store og hele ligger, vil Lovforslaget absolut være paa sin Plads, og paa mit Partis Vegne anbefaler jeg det til det høje Tings Velvilje og til hurtig Fremme.

Brorsen: Det solidariske Ansvar kan man temmelig sikkert heller ikke i den kommende Tid undvære i alle Foreninger, men jeg tror alligevel, at vi allerede igennem Aar har været inde i en Udvikling, hvor man efterhaanden fra flere og flere Sider indser, at man maa nære stor Betænkelighed ved i alt for stor Udstrækning fortsat at gaa ind i det solidariske Ansvar, og det er naturligvis det, der har medført, at man allerede i 1929 gennemførte en Lov for Mergelselskaberne, hvorefter det solidariske Ansvar i Fremtiden blev ophævet. Jeg ved naturligvis, at der kom enkelte Betæneligheder frem fra mit Partis Side, men jeg tror, det var en meget heldig Foranstaltning, der blev truffet ved den paagældende Lejlighed, idet altsaa, naar en Mergelforening starter og har faaet saa og saa meget Mergel, der repræsenterer en saa og saa stor Værdi, bliver Beløbet fordelt paa de enkelte

Ejendomme, det bliver tinglæst og har ganske samme Fortrinsret som Skatter.

Allerede ved de Forhandlinger, som fandt Sted, inden Loven blev til i Juni 1929, var der Tale om, at de gamle Selskaber, der var oprettet før 1929, skulde ind under Bestemmelsen i den nye Lov. Det blev imidlertid ikke til noget ved den Lejlighed, og nu er Spørgsmaalet efterhaanden blevet ikke saa lidt brændende, netop paa Grund af de Krisetider, vi er i, hvor det viser sig, at en hel Del, i hvert Fald enkelte Steder, falder fra, saa at der bliver færre og færre til at betale. Lad mig eksempelvis nævne en Forening, hvor der oprindeligt har været, skal vi sige, 100 Medlemmer, der skulde betale 200 000 Kr., men som i Øjeblikket kun har f. Eks. 70 Medlemmer, og et Par Aar frem i Tiden er der et mindre Antal. Paa den Maade kan Medlemmerne efterhaanden næsten alle blive ruineret, idet der til sidst er saa faa tilbage, at de ikke er i Stand til at bære den store Byrde.

Vort Parti — det er jeg bemyndiget til at udtale her — indser, at der foreligger et Problem, men saaledes som Lovforslaget er affattet, er der visse Bestemmelser, som vi i alt Fald ikke uden videre paa Forhaand kan underskrive. Da der er en hel Del Oplysninger, vi mener at maatte have, maa vi ønske Lovforslaget behandlet i et Udvalg. I Bemærkningerne til Lovforslaget oplyses det, at der er ca. 30 ældre Selskaber, der oprindeligt havde en Gæld paa 24 Mill. Kr.; den er nu gaaet ned til ca. 6,2 Mill. Kr. Jeg synes, det maa have sin store Interesse at faa nærmere Oplysning om de enkelte Foreningers Forhold, og hvor de har deres Laan; Staten er inde med en hel Del og ligeledes Nationalbanken, men private, enten Banker, eller hvad det er, har ogsaa betydelige Beløb staaende. Det, Lovforslaget bestemmer, er, at den enkelte Interessent inden for et Mergelselskab skal forpligtes ikke alene for den Gæld, som Mergelværdien, der er paaført hans Ejendom, repræsenterer, men ogsaa for det Beløb, han har maattet overtage fra nogle Interessenter, der ikke har været i Stand til at betale. Lad os sige, den Mergel, der er tilført hans Ejendom, repræsenterer 2 000 Kr., men at den Gæld, han yderligere har maattet paatage sig, ved at en Del Medlemmer er faldet fra, repræsenterer 700 Kr., saa skal efter Ministerens Forslag 2700 Kr. indføres forud for alle andre Prioriteter med samme Fortrinsstilling som Skatterne. Her synes jeg, man kan nære ret betydelige Betæneligheder.